

**ZA5439**

**Flash Eurobarometer 283  
(Entrepreneurship in the EU and Beyond)**

**Country Specific Questionnaire  
Croatia**

# FLASH 283 ENTREPRENEURSHIP

---

## D1. Spol

[NE PITATI OZNAČI ODGOVARAJUĆE]

- Muški..... 1
- Ženski ..... 2

## D2. Koliko imate godina?

- [][]..... ODBIJA ODGOVORITI/BEZ ODGOVORA
- [godine starosti]..... 99

## D3. Koliko ste imali godina kada ste prekinuli redovno obrazovanje?

[UPIŠI STAROST KADA JE ZAVRŠENO OBRAZOVANJE]

- [][]..... godine starosti
- [ODBIJA ODGOVORITI/BEZ ODGOVORA] ..... 99
- [NIKADA NISAM BIO U SUSTAVU REDOVITOG ŠKOLOVANJA] ..... 01
- [JOŠ UVIJEK SAM U SUSTAVU REDOVITOG ŠKOLOVANJA]..... 00

## D4. Što se tiče Vašeg trenutnog zanimanja, biste li rekli kako ste samozaposleni, u plaćenom zaposlenju ili biste rekli kako ste bez profesionalne aktivnosti?

[PROČITAJTE STAVKE S LIJEVE STRANE ONDA ZAMOLITE DA NAVEDA ("TO JEST") SAMO JEDAN ODGOVOR]

### - Samozaposlen

→ i.e. :

- poljodjelac, šumar, ribar ..... 11
- vlasnik trgovine, obrtnik..... 12
- stručnjak u svom zvanju (odvjetnik, liječnik opće prakse, računovođa, arhitekt...) ..... 13
- Vlasnik-menadžer tvrtke ..... 14
- ostalo ..... 15

### U plaćenom zaposlenju

→ i.e. :

#### **Službenik**

- računovođa, arhitekt) ..... 21

- opća uprava, direktor, ili u vrhu uprave.....	22
- Menadžment.....	23
- srednji management .....	24
- Javni službenik.....	25
- uredski službenik.....	26
- ostalo .....	27

**Proizvodni radnik**

- nadglednik / poslovođa (manager tima, itd....).....	31
- Kvalificirani fizički radnik.....	32
- nekvalificiran fizički radnik.....	33
- ostalo.....	34

**Bez profesionalne aktivnosti**

→ i.e. :

- brinuti se za kućanstvo.....	41
- student (redovit) .....	42
- umirovljenik .....	43
- tražiti posao .....	44
- ostalo .....	45
- Odbija odgovoriti/bez odgovora .....	99

**D6. Biste li rekli da živite u ...?**

- područje glavnog grada .....	1
- drugi grad / gradsko područje.....	2
- seosko područje .....	3
- [Odbija odgovoriti].....	9

**D7. Možete li mi reći zanimanje Vašeg oca? Je li on ili je li on bio samozaposlen, uredski zaposlenik u privatnom sektoru, proizvodni radnik u privatnom sektoru, državni službenik ili bez profesionalne aktivnosti?**

[PROČITAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR]

- samozaposlen .....	1
- uredski zaposlenik u privatnom sektoru .....	2
- proizvodni radnik u privatnom sektoru.....	3
- državni službenik.....	4
- bez profesionalne aktivnosti .....	5
- Ostalo .....	6

- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA] ..... 9

**D8. Možete li mi reći zanimanje Vaše majke? Je li ona ili je li ona bila samozaposlena, uredski zaposlenik u privatnom sektoru, proizvodni radnik u privatnom sektoru, državni službenik ili bez profesionalne aktivnosti?**

*[PROČITAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR]*

- samozaposlen ..... 1  
- uredski zaposlenik u privatnom sektoru ..... 2  
- proizvodni radnik u privatnom sektoru..... 3  
- državni službenik..... 4  
- bez profesionalne aktivnosti ..... 5  
- Ostalo ..... 6  
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA] ..... 9

**D9. Koji od slijedećih izraza najbolje opisuje kako se osjećate ovih dana vezano uz prihode u Vašem kućanstvu:**

*[PROČITAJTE OD 1 - 4 – SAMO JEDAN ODGOVOR]*

- Živim ugodno od sadašnjih prihoda ..... 1  
- Snalazim se sa sadašnjim prihodima ..... 2  
- Teško upravljam sadašnjim prihodima ..... 3  
- Jako teško upravljam sadašnjim prihodima ..... 4  
- NE ZNAM ..... 5  
- Odbija odgovoriti ..... 6

**D10. Slažete li se u potpunosti, slažete, ne slažete ili se u potpunosti ne slažete sa slijedećim izjavama?**

*[PROČITAJTE – ROTIRAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR ZA SVAKU STAVKU]*

- Slažem se u potpunosti ..... 1  
- Slažem se..... 2  
- Ne slažem se ..... 3  
- U potpunosti se ne slažem..... 4  
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA] ..... 9

a) Općenito, voljan sam riskirati ..... 1 2 3 4 9  
b) Općenito, kada se suočavam s teškom zadacima, siguran sam kako ću ih izvršiti ..... 1 2 3 4 9  
c) Moj život određuju moja vlastita djelovanja, ne drugi ljudi ili slučajnosti ..... 1 2 3 4 9  
d) Ako vidim nešto što mi se ne sviđa, promijenim to ..... 1 2 3 4 9

- e) Mogućnost da me drugi odbace jer se zauzimam za svoje vlastite odluke neće me zaustaviti. 1 2 3 4 9
- f) Ja sam dosjetljiva osoba koja ima ideje..... 1 2 3 4 9
- g) Ja sam optimističan kada je u pitanju moja budućnost ..... 1 2 3 4 9
- h) Ja volim situacije u kojima se natječem s drugima ..... 1 2 3 4 9
- i) Kada sam suočen s teškim zadacima, mogu računati na sreću ili pomoć drugih ..... 1 2 3 4 9

**Provodimo istraživanje u 27 zemalja Europske Unije i u nekim drugim zemljama vezano uz poduzetničku djelatnost.**

**Q1. Pretpostavimo da možete birati između različitih vrsta poslova, što biste više voljeli:...**

*[PROČITAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR]*

- Biti zaposlenik..... 1
- ili biti samozaposlen ..... 2
- [niti jedno od navedenog]..... 3
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA] ..... 9

**[ZA ONE KOJI SU ODGOVORILI "ZAPOSLENIK" U Q1 (Q1=1)]**

**Q2. Zašto biste više voljeli biti zaposlenik nego samozaposlen?**

*[NEMOJTE ČITATI – SPONTANO – KODIRAJTE ODGOVORE DOLJE – MOGUĆNOST VIŠE ODGOVORA]*

- Redovan, fiksni prihod (u odnosu na neredovan, promjenjivi prihod)..... 1
- Stabilnost zapošljavanja ..... 2
- Fiksno radno vrijeme..... 3
- Zaštita putem socijalne sigurnosti i/ili osiguranja ..... 4
- Nedostatak poslovne ideje..... 5
- Nedostatak financija za samozapošljavanje..... 6
- Nedostatak vještina za samozapošljavanje..... 7
- Ozbiljnost odluke - teško promijeniti odluku/bitni vezan uz posao..... 8
- Strah od birokracije, problemi s javnim upravama ..... 9
- Strah od pravnih i socijalnih posljedica ako ne uspijem..... 10
- Ostalo ..... 11
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA]..... 99

**[ZA ONE KOJI SU ODGOVORILI "SAMOZAPOSLEN" U Q1 (Q1=2)]**

**Q3. Zašto biste više voljeli biti samozaposlen nego zaposlenik?**

*[NEMOJTE ČITATI – SPONTANO – KODIRAJTE ODGOVORE DOLJE – MOGUĆNOST VIŠE ODGOVORA]*

- Osobna neovisnost/samoispunjenje/zanimljivi zadaci .....	1
- Realizacija poslovne prilike.....	2
- Bolji izgledi za zaradu.....	3
- Sloboda pri odabiru mjesta i vremena rada.....	4
- Nedostatak atraktivnih mogućnosti zapošljavanja .....	5
- Članovi obitelji / prijatelji su samozaposleni.....	6
- Povoljna ekonomska klima.....	7
- Izbjeći neizvjesnosti vezane uz zapošljavanje .....	8
- Doprinositi društvu .....	9
- Ostalo .....	10
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA].....	99

**[ZA ONE KOJI NISU ODGOVORILI "SAMOZAPOSLEN" U D4 NPR. NISU TRENUTNO SAMOZAPOSLENI]**

**Q4. Bez obzira na to želite li ili ne postati samozaposleni, je li izvedivo za Vas da postanete samozaposlen u slijedećih 5 godina?**

*[PROČITAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR]*

- Vrlo izvedivo.....	1
- Prilično izvedivo .....	2
- Nije baš izvedivo.....	3
- Uopće nije izvedivo .....	4
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA].....	9

**[ZA ONE KOJI SU ODGOVORILI "NIJE BAŠ IZVEDIVO" ILI "UOPĆE NIJE IZVEDIVO" U Q4]**

**Q5. Zašto ne bi bilo izvedivo za Vas biti samozaposlen u slijedećih 5 godina?**

*[NEMOJTE ČITATI – SPONTANO – KODIRAJTE ODGOVORE DOLJE – MOGUĆNOST VIŠE ODGOVORA]*

- Nedostatak poslovne ideje/mogućnosti .....	1
- Nedostatak financija za samozapošljavanje.....	2
- Nedostatak vještina za samozapošljavanje.....	3
- Teret birokracije / Administrativne poteškoće .....	4
- Rizik od neuspjeha te njegovih pravnih i društvenih posljedica je prevelik.....	5
- Bilo bi teško pomiriti se sa svojom obiteljskom situacijom.....	6
- Trenutna ekonomska klima nije dobra za pokretanje poduzeća. ....	7
- Ostalo .....	8
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA].....	9

**Q6. Pročitat ću Vam popis izjava. Molim Vas recite mi, slažete li se u potpunosti, slažete se, ne slažete se ili se u potpunosti ne slažete sa slijedećim izjavama?**

*[PROČITAJTE – ROTIRAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR ZA SVAKU STAVKU]*

- u potpunosti se slažem ..... 1
- slažem se ..... 2
- ne slažem se ..... 3
- u potpunosti se ne slažem ..... 4
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA] ..... 9

- a) Moje školsko obrazovanje pomoglo mi je razviti moj smisao za inicijativu - vrstu poduzetničkog stava ..... 1 2 3 4 9
- b) Moje školsko obrazovanje pomoglo mi je bolje razumjeti ulogu poduzetnika u društvu ..... 1 2 3 4 9
- c) Moje školsko obrazovanje zainteresiralo me da postanem poduzetnik..... 1 2 3 4 9
- d) Moje školsko obrazovanje dalo mi je vještine i znanje koje mi omogućava vođenje posla ... 1 2 3 4 9

**Q7. Pročitat ću Vam još jedan popis izjava. Molim Vas recite mi, slažete li se ili se ne slažete s njima?**

*[PROČITAJTE – ROTIRAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR ZA SVAKU STAVKU]*

- Slažem se u potpunosti ..... 1
- slažem se ..... 2
- ne slažem se ..... 3
- U potpunosti se ne slažem ..... 4
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA] ..... 9

- a) Poduzetnici stvaraju nove proizvode i usluge i svi imamo korist od toga ..... 1 2 3 4 9
- b) Poduzetnici misle samo o svojem vlastitom novčaniku..... 1 2 3 4 9
- c) Poduzetnici su stvaraoci radnih mjesta..... 1 2 3 4 9
- d) Poduzetnici iskorištavaju rad drugih ljudi..... 1 2 3 4 9

**Q8. Jeste li ikada pokrenuli posao ili poduzimate li korake kako bi pokrenuli jedan?**

*[PROČITAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR]*

- Da ..... 1
- Ne ..... 2
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA] ..... 9

**AKO JE Q8 = 2, NPR. ZA LJUDE KOJI NIKADA NISU POKRENULI POSAO**

**Q9. Kako biste opisali svoju situaciju:**

- Nikada Vam nije palo na pamet pokrenuti tvrtku..... 1
- Razmišljate o pokretanju tvrtke ..... 2
- Razmišljali ste o tome ili ste već poduzeli korake kako bi pokrenuli tvrtku, ali ste odustali ..... 3
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA]..... 9

**AKO JE Q8 = 1, NPR. LJUDI KOJI SU POKRENULI POSAO ILI GA SADA POKREĆU**

**Q10. Kako biste opisali svoju situaciju:**

- Trenutno poduzimate korake kako bi pokrenuli novu tvrtku ..... 1
- Pokrenuli ste ili ste preuzeli tvrtku u posljednje tri godine koja je danas još aktivna ..... 2
- Pokrenuli ste ili ste preuzeli tvrtku prije više od tri godine i još je aktivna ..... 3
- Pokrenuli ste tvrtku, ali trenutno niste više poduzetnik budući da je tvrtka propala ..... 4
- Pokrenuli ste tvrtku, ali trenutno niste više poduzetnik budući da je tvrtka prodana, premještena ili zatvorena ..... 5
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA]..... 9

**ZA ONE KOJI SU ODGOVORILI Q8 = 1 ILI Q9 = 3, NPR. LJUDI KOJI PODUZIMAJU KORAKE KAKO BI ZAPOČELI POSAO, KOJI VODE POSAO, KOJI SU VODILI POSAO U PROŠLOSTI ILI SU PODUZIMALI KORAKE KAKO BI ZAPOČELI POSAO, ALI SU ODUSTALI**

**Q11. Za svaki od slijedećih elemenata, molim Vas recite mi ako je to bilo vrlo važno, donekle važno, donekle nevažno ili uopće nije bilo važno za poduzimanje koraka kako bi se pokrenula nova tvrtka ili preuzela jedna.**

*[PROČITAJTE – ROTIRAJTE – JEDAN ODGOVOR PO RETKU]*

- Vrlo važno ..... 1
- Donekle važno ..... 2
- Donekle nevažno ..... 3
- Uopće nije važno ..... 4
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA] ..... 9

- a) Nezadovoljstvo s obzirom na Vašu predhodnu situaciju ..... 1 2 3 4 9
- b) Odgovarajuća poslovna ideja ..... 1 2 3 4 9
- c) Kontakt s odgovarajućim poslovnim partnerom ..... 1 2 3 4 9
- d) Dobivanje potrebnih financijskih sredstava ..... 1 2 3 4 9
- e) Uzor ..... 1 2 3 4 9



f) Pristup rješavanju nepodmirene društvene ili ekološke potrebe..... 1 2 3 4 9

**ZA ONE KOJI SU ODGOVORILI Q8 = 1, NPR. LJUDI KOJI SU U NEKO VRIJEME POKRENULI POSAO ILI PODUZIMAJU KORAKE KAKO BI TO NAPRAVILI**

**Q12. Sve u svemu, biste li rekli kako ste pokrenuli, ili pokrećete, svoju tvrtku zato što ste vidjeli priliku ili ju pokrećete iz nužde?**

*[PROČITAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR]*

- Pokrenuli ste ju zato što ste naišli na priliku ..... 1
- Pokrenuli ste ju zato što je to bilo nužno ..... 2
- [Oboje] ..... 3
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA] ..... 9

**Q13. Ako trenutno imate sredstva za pokretanje svoje vlastite tvrtke, uključujući dovoljan kapital, biste li radije osnovali novu ili preuzeli postojeću?**

*[PROČITAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR]*

- Osnovao bih novu tvrtku..... 1
- Preuzeo bih postojeću tvrtku..... 2
- [Niti jedno od ovoga, nisam zainteresiran] ..... 3
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA]..... 9

**Q14. Ako biste danas osnovali tvrtku, koja su to dva rizika kojih biste se najviše bojali? Je li:...**

*[PROČITAJTE – ROTIRAJTE – MAKSIMALNO DVA ODGOVORA]*

- Neizvjesnost Vašeg prihoda ..... 1
- Nesigurnost zaposlenja ..... 2
- Rizik od gubitka Vaše imovine..... 3
- Potreba za ulaganjem previše energije ili vremena u nju ..... 4
- Mogućnost patnje zbog osobnog neuspjeha ..... 5
- Mogućnost bankrotiranja ..... 6
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA]..... 9

a) Prvo spomenuto ..... 1 2 3 4 5 6 9

b) Drugo spomenuto..... 1 2 3 4 5 6 9

**Q15. Koje je Vaše mišljenje vezano uz slijedeće skupine osoba? Je li ...**

*[PROČITAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR]*

- Prilično povoljan .....	1
- Neutralan .....	2
- Prilično nepovoljan .....	3
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA].....	9
a) Poduzetnici (samozaposleni, vlasnici tvrtki) .....	1 2 3 9
b) Državni službenici .....	1 2 3 9
c) Top-menadžeri u velikim proizvodnim tvrtkama.....	1 2 3 9
d) Menadžeri u bankama ili sličnim institucijama.....	1 2 3 9
e) Političari .....	1 2 3 9
f) Liberalna zanimanja (Arhitekti, Odvjetnici, Umjetnici, itd.) .....	1 2 3 9

**Q16. Molim Vas zamislite kako ste odjednom naslijedili 500.000 kuna. Što biste učinili s novcem?**

*[PROČITAJTE – ROTIRAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR]*

- Pokrenuo bih posao (sam ili s partnerom).....	1
- Kupio bih kuću (ili isplatio hipoteku).....	2
- Čuvao bih novac (štedni račun, dionice, itd.).....	3
- Potrošio bih ga na stvari koje sam uvijek htio kupiti (putovanja, automobil, luksuzne proizvode).....	4
- Manje bih radio/prestao bih raditi .....	5
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA].....	9

**Q17. Zamislite kako je Vaš prijatelj taman pokrenuo posao. Koji biste savjet radije dali njemu ili njoj?**

*[PROČITAJTE – ROTIRAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR]*

- Pokušaj brzo proširiti posao ILLI .....	1
- Rasti polako ako uopće .....	2
- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA].....	9

**Q18. Slažete li se u potpunosti, slažete se, ne slažete se ili se u potpunosti ne slažete sa slijedećim mišljenjem?**

*[PROČITAJTE – ROTIRAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR ZA SVAKU STAVKU]*

- u potpunosti se slažem .....	1
- slažem se .....	2
- ne slažem se .....	3
- u potpunosti se ne slažem .....	4

- [NE ZNAM/BEZ ODGOVORA] ..... 9

- a) Teško je pokrenuti vlastitu tvrtku zbog nedostatka dostupne financijske potpore ..... 1 2 3 4 9
- b) Teško je pokrenuti vlastitu tvrtku zbog složene administrativne procedure ..... 1 2 3 4 9
- c) Teško je dobiti dovoljno informacija kako pokrenuti tvrtku ..... 1 2 3 4 9
- d) Ne bi trebalo pokretati tvrtku, ako postoji rizik kako će možda doživjeti neuspjeh..... 1 2 3 4 9
- e) Ljudima, koji su pokrenuli vlastitu tvrtku i doživjeli neuspjeh, trebalo bi dati drugu priliku.. 1 2 3 4 9